

Moseprosjektet på Haugalandet m/omland

Rapport fra kartlegging av mosefloraen i Suldal høsten 2017

Av Lars Dalen og Asbjørn Erdal

Fjellhårstjerne *Syntichia norvegica* fra Buarekvelven i Suldal. Foto Asbjørn Erdal.

Sammendrag

Rapporten beskriver mosefunn som ble gjort i Suldal i oktober 2017. Etter samlingen er det gjort 397 registreringer av moser i Artsobservasjoner av totalt 227 arter. Blant dem var 5 rødlistede. 23 arter var nye på Artskart for Rogaland.

Emneord: artsregistrering, moser, Suldal, Rogaland

Innledning

Moseprosjektet på Haugalandet m/omland ble startet i 2015. Da ble lokaliteter i Vikebygd, Vikedal og to holmer i Bjoafjorden undersøkt. I 2016 ble lokaliteter på Bømlø og Karmøy kartlagt. Våren 2017 ble 5 steder i Tysvær kartlagt. Høsten 2017 ble Suldal besøkt, og her beskrives funnene derfra.

Formålet med arbeidet er å øke den generelle artskunnskapen om moser og kartlegge mosefloraen i områder som er dårlig kartlagt fra før. Aktiviteten inngår i programmet til Rogalandsavdelingen av Norsk Botanisk Forening.

Moseklubben ble også invitert til denne samlingen. Kartleggingen ble foretatt 20.10-22.10.17 og 23 personer deltok.

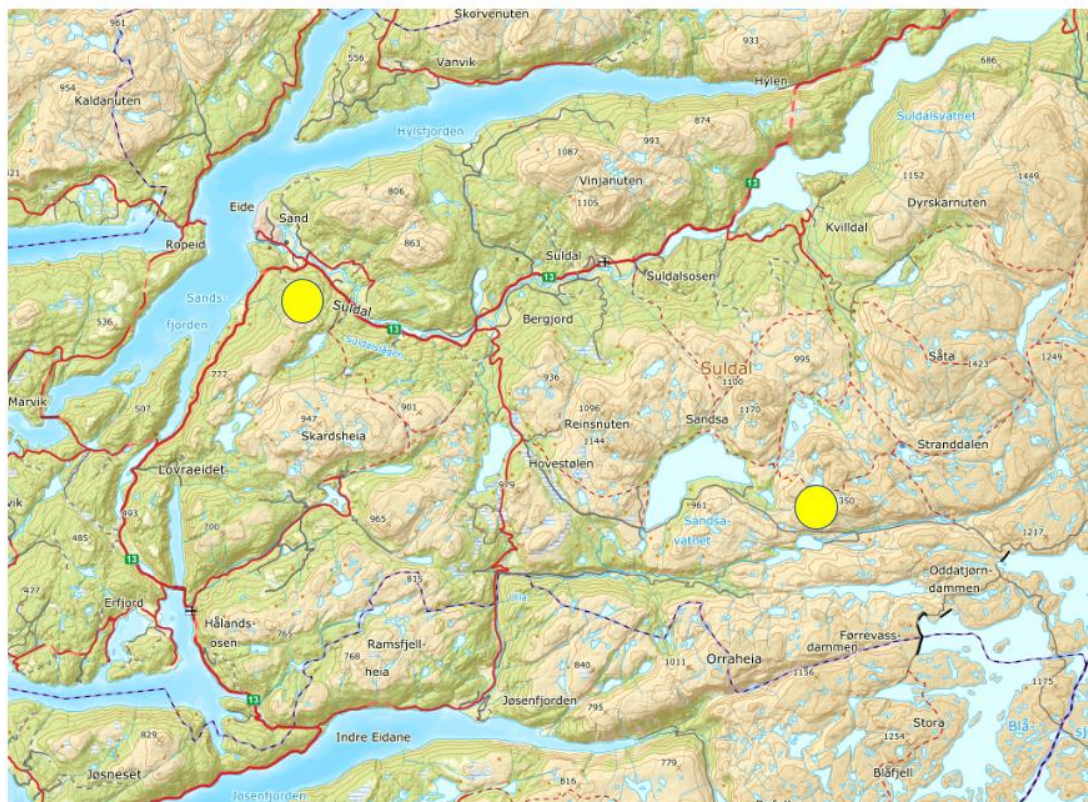
Besøkte lokaliteter

Denne gangen var temaet fjellmoser, for disse er lite kartlagt i Rogaland.

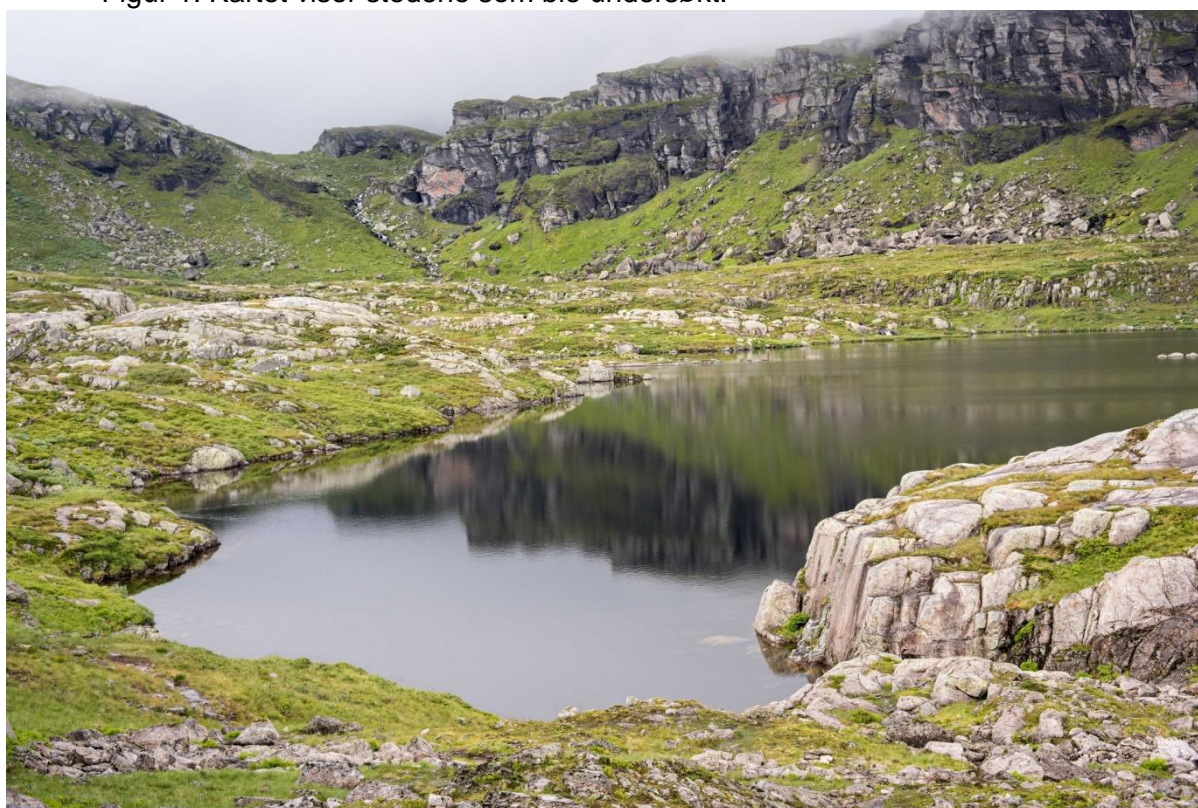
Lørdagen ble avsatt til å besøke Buarekvelven i Suldalsheiene som er kjent for et rikt planteliv med bl.a. mye bergjunker. De fleste funnene der ble gjort ca. 940 meter over havet.

Søndagen gikk turen til nordsiden av Liafjellet nær Sand. Se figur 1.

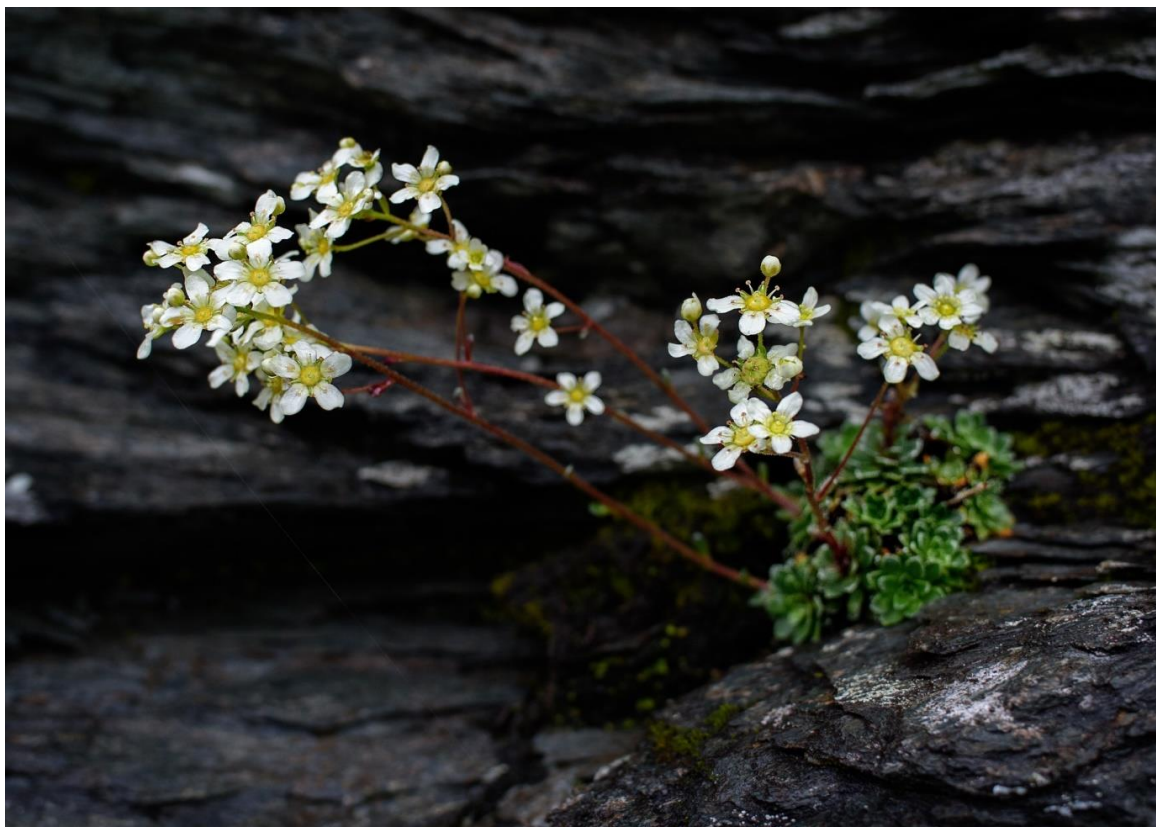
I tillegg til moser ble det også registrert 135 karplanter, 42 lav, 16 sopper og noen få fugler.

Figur 1. Kartet viser stedene som ble undersøkt.

Bilde 1. Fra Buarekvelven. Foto Asbjørn Erdal.

Bilde 2. Bergjunker fra Buarekvelven. Foto Asbjørn Erdal.

Bilde 3. På vei mot Buarekvelven 21.10.17. Foto Asbjørn Erdal

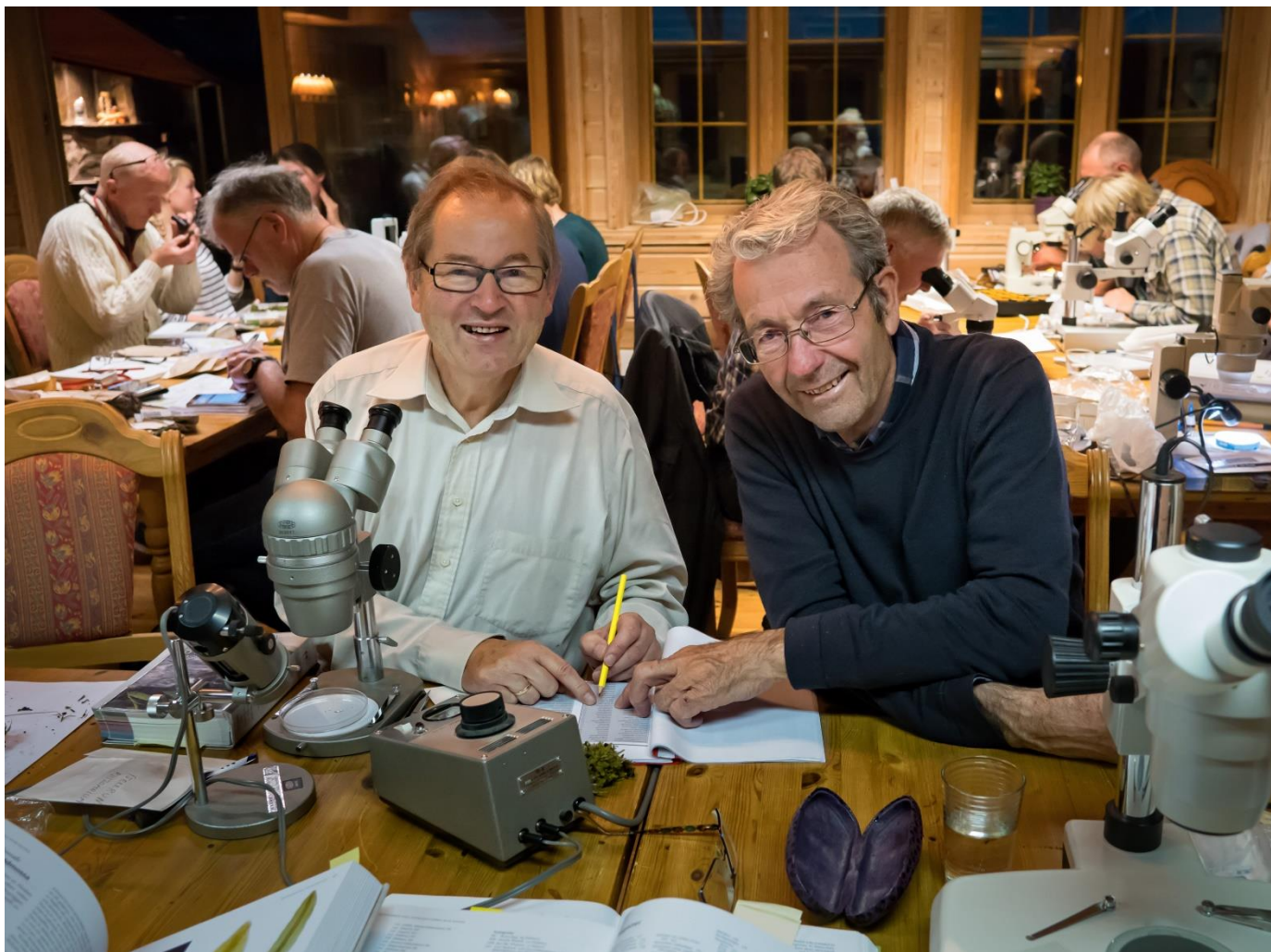
Bilde 4. Mye spennende å finne her. Foto Asbjørn Erdal.

Artsbestemming

Det var mange flinke mosekjennere med på turen. Torbjørn Høitomt stod i spissen for artsbestemmingen med veldig gode bidrag fra Anders Breili, Leif Appelgren, Perry Gunnar Larsen, Ove Førland og Kåre Lye.

Det ble tatt belegg av de fleste mosene. Om kvelden ble de bestemt ved hjelp av stereolupe og mikroskop.

Artene er lagt inn i Artsobservasjoner, og det sendes belegg av mange av artene til Moseherbarieet i Trondheim.

Bilde 5. Alf Harry Øygarden og Svein Imsland i full gang med artsbestemming. Foto Asbjørn Erdal.

Mosefunn

I alt 397 registreringer er rapportert i Artsobservasjoner av totalt 227 mosearter. Disse er listet opp i Vedlegg 1, som er et utklipp av Artsobservasjoner. Der står også hvor mange funn det ble gjort av hver art.

5 rødlistede arter ble funnet. De nevnes spesielt her.

Sårbar (VU)

kantknollvrangmose	Bryum riparium
krokknoppnikke	Pohlia andrewsii

Nær truet (NT)

butturnemose *Rhabdoweisia crenulata*
bresotmose *Andreaea blyttii*

Datamangel (DD)

blakklundmose *Brachythecium coruscum*

Få fjellmoser fra Rogaland er lagt inn i Artsobservasjon/Artskart tidligere. Totalt 23 av mosene som ble registrert, var nye i Artskart for Rogaland.

Disse var:

Navn	Vitenskapelig Navn	Antall funn	Rødliste/Svarteliste
bergturnemose	<i>Mnium thomsonii</i>	1	
krokknopnikke	<i>Pohlia andrewsii</i>	1	VU
glansnikke	<i>Pohlia longicolla</i>	1	
irrmose	<i>Saelania glaucescens</i>	1	
fjellklokkemose	<i>Encalypta alpina</i>	1	
nøsteknausing	<i>Grimmia anomala</i>	1	
blakklundmose	<i>Brachythecium coruscum</i>	2	DD
glattlundmose	<i>Sciuro-hypnum tromsoense</i>	2	
seterhusmose	<i>Hylocomiastrum pyrenaicum</i>	1	
berggraspmose	<i>Lescuraea saxicola</i>	1	
krokraspmose	<i>Pseudoleskea incurvata</i>	2	
seterraspmose	<i>Pseudoleskea radicata</i>	1	
seterbustehette	<i>Orthotrichum alpestre</i>	1	
knollfotmose	<i>Bryoerythrophyllum ferruginascens</i>	1	
fjellhårstjerne	<i>Syntrichia norvegica</i>	1	
setertustmose	<i>Tortula hoppeana</i>	1	
flogknausing	<i>Grimmia unicolor</i>	2	
piskkimose	<i>Tetradontium repandum</i>	1	
fjærtuffmose	<i>Palustriella decipiens</i>	1	
berghakemose	<i>Campylophyllum halleri</i>	1	
fjelltråkleose	<i>Pseudoleskeella rupestris</i>	1	
nervesvanemose	<i>Meesia uliginosa</i>	1	
spriketvebladmose	<i>Scapania cuspiduligera</i>	1	

Vedlegg 1. Registrerte funn (Fra Artsobservasjoner).

Navn	Vitenskapelig Navn	Antall funn	Rødliste/Svarteliste
bresotmose	<i>Andreaea blyttii</i>	1	NT
bergstotmose	<i>Andreaea rupestris</i>	2	
storkulemose	<i>Bartramia halleriana</i>	1	

stivkulemose	<i>Bartramia ithyphylla</i>	4	
eplekulemose	<i>Bartramia pomiformis</i>	3	
hjelmmose	<i>Conostomum tetragonum</i>	3	
spiss-stråmose	<i>Anomobryum concinnatum</i>	1	
bekkevrangmose	<i>Bryum pseudotriquetrum</i>	3	
kantknollvrangmose	<i>Bryum riparium</i>	1	VU
bleikkrylmose	<i>Plagiobryum zieri</i>	1	
kysttornemose	<i>Mnium hornum</i>	1	
rødmornemose	<i>Mnium marginatum</i>	2	
bergtornemose	<i>Mnium thomsonii</i>	2	
krokknoppnikke	<i>Pohlia andrewsii</i>	1	VU
opalnikke	<i>Pohlia cruda</i>	2	
rødknoppnikke	<i>Pohlia drummondii</i>	1	
glansnikke	<i>Pohlia longicolla</i>	1	
vegnikke	<i>Pohlia nutans</i>	2	
fjellrundmose	<i>Rhizomnium pseudopunctatum</i>	1	
bekkerundmose	<i>Rhizomnium punctatum</i>	1	
blanksigd	<i>Dicranum majus</i>	2	
sigdnervemose	<i>Paraleucobryum longifolium</i>	1	
ugrasvegmose	<i>Ceratodon purpureus</i>	2	
puteplanmose	<i>Distichium capillaceum</i>	3	
storbust	<i>Ditrichum flexicaule</i>	1	
kjempebust	<i>Ditrichum gracile</i>	2	
gjeldbust	<i>Ditrichum zonatum</i>	1	
irrmose	<i>Saelania glaucescens</i>	2	
saglommemose	<i>Fissidens adianthoides</i>	1	
dverglommemose	<i>Fissidens bryoides</i>	1	
kystlommemose	<i>Fissidens dubius</i>	1	
stivlommemose	<i>Fissidens osmundoides</i>	3	
pellsåtemose	<i>Campylopus atrovirens</i>	1	
trøsåtemose	<i>Campylopus flexuosus</i>	1	
kostsåtemose	<i>Campylopus fragilis</i>	1	
fleinljåmose	<i>Dicranodontium denudatum</i>	4	
fjellpolstermose	<i>Amphidium lapponicum</i>	2	
bergpolstermose	<i>Amphidium mougeotii</i>	1	
kildesildremose	<i>Dichodontium palustre</i>	1	
bekkesildremose	<i>Dichodontium pellucidum</i>	2	
krusputemose	<i>Dicranoweisia crispula</i>	1	
bergfrostmose	<i>Kiaeria blyttii</i>	2	
sigdfrostmose	<i>Kiaeria falcata</i>	1	
butturnemose	<i>Rhabdoweisia crenulata</i>	2	NT
bergurnemose	<i>Rhabdoweisia fugax</i>	1	
nøttemose	<i>Diphyscium foliosum</i>	1	
fjellklokkemose	<i>Encalypta alpina</i>	2	

rødklokkemose	<i>Encalypta rhaptocarpa</i>	1	
storklokkemose	<i>Encalypta streptocarpa</i>	1	
nøsteknausing	<i>Grimmia anomala</i>	2	
vardeknausing	<i>Grimmia donniana</i>	1	
reipknausing	<i>Grimmia funalis</i>	1	
sigdknausing	<i>Grimmia hartmanii</i>	1	
krusknausing	<i>Grimmia torquata</i>	3	
flogknausing	<i>Grimmia unicolor</i>	3	
buttgråmose	<i>Racomitrium aciculare</i>	3	
bekkegråmose	<i>Racomitrium aquaticum</i>	2	
beitegråmose	<i>Racomitrium elongatum</i>	1	
fjærgråmose	<i>Racomitrium ericoides</i>	1	
knippegråmose	<i>Racomitrium fasciculare</i>	3	
heigråmose	<i>Racomitrium lanuginosum</i>	5	
svagråmose	<i>Racomitrium macounii</i>	5	
setergråmose	<i>Racomitrium sudeticum</i>	1	
tungeblomstermose	<i>Schistidium agassizii</i>	1	
rødblomstermose	<i>Schistidium papillosum</i>	1	
rødmesigmose	<i>Blindia acuta</i>	4	
gråsteinmose	<i>Hedwigia ciliata</i>	1	
dronningmose	<i>Hookeria lucens</i>	1	
sigdstjernemose	<i>Campyliadelphus chrysophyllus</i>	2	
bergstjernemose	<i>Campylium protensum</i>	2	
myrstjernemose	<i>Campylium stellatum</i>	1	
navargulmose	<i>Drepanocladus trifarium</i>	2	
fjærtuffmose	<i>Palustriella decipiens</i>	1	
stortuffmose	<i>Palustriella falcata</i>	2	
klobleikmose	<i>Sanionia uncinata</i>	3	
rødmakkemose	<i>Scorpidium revolvens</i>	3	
blakklundmose	<i>Brachythecium coruscum</i>	3	DD
lilundmose	<i>Brachythecium salebrosum</i>	1	
bekkelundmose	<i>Sciuro-hypnum plumosum</i>	2	
sprikelundmose	<i>Sciuro-hypnum reflexum</i>	2	
glattlundmose	<i>Sciuro-hypnum tromsoeense</i>	2	
messingmose	<i>Loeskyllum badium</i>	1	
vrangnøkkemose	<i>Sarmentypnum exannulatum</i>	1	
blodnøkkemose	<i>Sarmentypnum sarmentosum</i>	2	
grasmose	<i>Straminergon stramineum</i>	1	
palmemose	<i>Climacium dendroides</i>	2	
seterhusmose	<i>Hylocomiastrum pyrenaicum</i>	2	
skyggehusmose	<i>Hylocomiastrum umbratum</i>	2	
etasjemose	<i>Hylocomium splendens</i>	4	
furumose	<i>Pleurozium schreberi</i>	2	
kystkransmose	<i>Rhytidiadelphus loreus</i>	4	

engkransmose	<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	1
storkransmose	<i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>	1
berghakemose	<i>Campylophyllum halleri</i>	1
kammose	<i>Ctenidium molluscum</i>	2
matteflette	<i>Hypnum cupressiforme</i>	1
seterflette	<i>Hypnum hamulosum</i>	2
fjærmose	<i>Ptilium crista-castrensis</i>	2
rottehalemose	<i>Isothecium alopecuroides</i>	1
musehalemose	<i>Isothecium myosuroides</i>	1
bergraspmose	<i>Lescuraea saxicola</i>	1
krokraspmose	<i>Pseudoleskea incurvata</i>	2
seterraspmose	<i>Pseudoleskea radicata</i>	1
fjelltråkleose	<i>Pseudoleskeella rupestris</i>	1
krusfellmose	<i>Neckera crispa</i>	1
buskrevemose	<i>Thamnobryum alopecurum</i>	1
stridfauskmose	<i>Herzogiella striatella</i>	1
skåreblankmose	<i>Isopterygiopsis pulchella</i>	2
skåltrinmose	<i>Myurella julacea</i>	3
sigdhøstmose	<i>Orthothecium intricatum</i>	3
rødhøstmose	<i>Orthothecium rufescens</i>	3
kystjamnemose	<i>Plagiothecium undulatum</i>	2
hårmose	<i>Platydictya jungermannioides</i>	1
trådfloke	<i>Heterocladium heteropterum</i>	1
reipmose	<i>Pterigynandrum filiforme</i>	2
labbmose	<i>Rhytidium rugosum</i>	2
granmose	<i>Abietinella abietina</i>	1
bleiktujamose	<i>Thuidium delicatulum</i>	1
seterbustehette	<i>Orthotrichum alpestre</i>	1
krusgullhette	<i>Ulota crispa</i>	2
snutegullhette	<i>Ulota drummondii</i>	1
skortejuvmose	<i>Anoetangium aestivum</i>	4
knollfotmose	<i>Bryoerythrophyllum ferruginascens</i>	2
rødfotmose	<i>Bryoerythrophyllum recurvirostrum</i>	2
storbergrotmose	<i>Gymnostomum aeruginosum</i>	2
kysttettetmose	<i>Molendoa warburgii</i>	3
	<i>Oxystegus daldinianus</i>	1
fjellhårstjerne	<i>Syntrichia norvegica</i>	2
putehårstjerne	<i>Syntrichia ruralis</i>	1
skjørvrिमose	<i>Tortella fragilis</i>	1
putevrimose	<i>Tortella tortuosa</i>	2
setertustmose	<i>Tortula hoppeana</i>	2
myrfiltmose	<i>Aulacomnium palustre</i>	1
nervesvanemose	<i>Meesia uliginosa</i>	1
fagerlemenmose	<i>Tetraplodon mnioides</i>	1

grusmose	<i>Oligotrichum hercynicum</i>	2
vegkrukkemose	<i>Pogonatum urnigerum</i>	3
fjellbinnemose	<i>Polytrichastrum alpinum</i>	3
kystbinnemose	<i>Polytrichastrum formosum</i>	2
snøbinnemose	<i>Polytrichastrum sexangulare</i>	1
storbjørnemose	<i>Polytrichum commune</i>	2
einerbjørnemose	<i>Polytrichum juniperinum</i>	1
rabbebjørnemose	<i>Polytrichum piliferum</i>	1
filtbjørnemose	<i>Polytrichum strictum</i>	1
furutorvmose	<i>Sphagnum capillifolium</i>	1
grantorvmose	<i>Sphagnum girgensohnii</i>	1
lyngtorvmose	<i>Sphagnum quinquefarium</i>	2
rødtorvmose	<i>Sphagnum rubellum</i>	1
tvaretorvmose	<i>Sphagnum russowii</i>	1
bjørnetorvmose	<i>Sphagnum lindbergii</i>	1
stivtorvmose	<i>Sphagnum compactum</i>	3
heitorvmose	<i>Sphagnum strictum</i>	2
kjøtt-torvmose	<i>Sphagnum magellanicum</i>	2
sumptorvmose	<i>Sphagnum palustre</i>	2
vortetorvmose	<i>Sphagnum papillosum</i>	1
flotorvmose	<i>Sphagnum inundatum</i>	1
firtannmose	<i>Tetraphis pellucida</i>	2
hettekimose	<i>Tetradontium brownianum</i>	2
piskkimose	<i>Tetradontium repandum</i>	1
heimose	<i>Anastrepta orcadensis</i>	4
rugledraugmose	<i>Anastrophyllum assimile</i>	3
råtedraugmose	<i>Anastrophyllum michauxii</i>	1
lyngskjeggmose	<i>Barbilophozia floerkei</i>	3
grynskjeggmose	<i>Barbilophozia hatcheri</i>	1
gåsefotskjeggmose	<i>Barbilophozia lycopodioides</i>	2
torvdymose	<i>Gymnocolea inflata</i>	2
kystskjeggmose	<i>Orthocaulis atlanticus</i>	1
tråddraugmose	<i>Sphenolobus minutus</i>	2
rustmose	<i>Tetralophozia setiformis</i>	2
krypsnøsmose	<i>Anthelia juratzkana</i>	3
tannflak	<i>Calypogeia fissa</i>	1
sumpflak	<i>Calypogeia muelleriana</i>	2
broddglefsemose	<i>Cephalozia bicuspidata</i>	1
tråklefsemose	<i>Cephalozia connivens</i>	1
larvemose	<i>Nowellia curvifolia</i>	2
totannblonde	<i>Lophocolea bidentata</i>	2
rabbeåmemose	<i>Gymnomitrium concinnatum</i>	1
kølleåmemose	<i>Gymnomitrium corallioides</i>	1
skogåmemose	<i>Gymnomitrium obtusum</i>	3

mattehutmose	<i>Marsupella emarginata</i>	3
bekkesleivmose	<i>Jungermannia atrovirens</i>	1
kildesleivmose	<i>Jungermannia exsertifolia</i>	1
spikesleivmose	<i>Jungermannia obovata</i>	1
rødmuslingmose	<i>Myliia taylorii</i>	3
oljetrappemose	<i>Nardia scalaris</i>	1
småstylte	<i>Bazzania tricrenata</i>	3
storstylte	<i>Bazzania trilobata</i>	3
kystfingermose	<i>Kurzia trichoclados</i>	1
grannkrekemose	<i>Lepidozia pearsonii</i>	1
skogkrekemose	<i>Lepidozia reptans</i>	1
piskflik	<i>Leiocolea heterocolpos</i>	2
lurvflik	<i>Lophozia incisa</i>	2
hornflik	<i>Lophozia longidens</i>	1
rødflik	<i>Lophozia sudetica</i>	2
grokornflik	<i>Lophozia ventricosa</i>	2
bekkehoggtann	<i>Tritomaria polita</i>	1
storphoggtann	<i>Tritomaria quinquedentata</i>	2
prakthinnemose	<i>Plagiochila asplenioides</i>	1
berghinnemose	<i>Plagiochila porelloides</i>	3
piggtrådmose	<i>Blepharostoma trichophyllum</i>	2
stripefoldmose	<i>Diplophyllum albicans</i>	2
bergfoldmose	<i>Diplophyllum taxifolium</i>	2
vingemose	<i>Douinia ovata</i>	2
kalktvebladmose	<i>Scapania calcicola</i>	1
spriketvebladmose	<i>Scapania cuspiduligera</i>	1
kysttvebladmose	<i>Scapania gracilis</i>	1
fjordtvebladmose	<i>Scapania nemorea</i>	2
bogetvebladmose	<i>Scapania paludicola</i>	1
kildetvebladmose	<i>Scapania uliginosa</i>	2
sagtvebladmose	<i>Scapania umbrosa</i>	2
bekketvebladmose	<i>Scapania undulata</i>	3
fettmose	<i>Aneura pinguis</i>	3
sumpsaftmose	<i>Riccardia chamedryfolia</i>	2
sveltsaftmose	<i>Riccardia latifrons</i>	1
fingersaftmose	<i>Riccardia palmata</i>	1
kystband	<i>Metzgeria conjugata</i>	1
flikvårmose	<i>Pellia epiphylla</i>	1
hjelmlæremose	<i>Frullania dilatata</i>	1
skjørblæremose	<i>Frullania fragilifolia</i>	2
matteblæremose	<i>Frullania tamarisci</i>	2
glansperlemose	<i>Lejeunea cavifolia</i>	3
lurvteppemose	<i>Porella cordaeana</i>	1
krinsflatmose	<i>Radula complanata</i>	1

særbuflatmose	<i>Radula lindenbergiana</i>	1
bakkefrynse	<i>Ptilidium ciliare</i>	4
barkfrynse	<i>Ptilidium pulcherrimum</i>	1
skjøtmose	<i>Preissia quadrata</i>	3